

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 86 (12742)

WTOREK, 31 października 1995 r.

cena 60 ct

Kontakty

Działaj na Litwie rozpoczyna się ekonomiczna i komercyjna misja przedsiębiorców Białorusi. Zorganizowały ją Ministerstwo Przemysłu i Handlu Litwy wraz z ambasadą Litwy w Białorusi i Litewskim Centrum Wystawowym "Litexpo", informuje ELTA. W skład delegacji Republiki Białorusi, której przewodniczy minister przemysłu Władimir Kurenkow, weszli przedstawiciele Ministerstwa Handlu, Kom-

Na Litwie rozpoczyna się ekonomiczna i komercyjna misja Białorusi

tetu Cei, Ministerstwa Stosunków Ekonomicznych z Zagranicą, zarządu "Biełbiznesbank", Związku Przedsiębiorców i innych organizacji, przedstawiciele różnych dziedzin przemysłu Białorusi.

We wtorek w gmachu "Litexpo" odbędzie się spotkanie delegacji

Białorusi i Litwy oraz dyskusja w kwestii możliwości zaktywizowania stosunków ekonomicznych i komercyjnych między Litwą i Białorusią.

Planuje się, że we wtorek członków oficjalnej delegacji Białorusi przyjmie także premier Republiki Litewskiej Adolfas Śnieżewičius.

W sobotę odbył się IV zjazd DPPL

A. Śnieżewičius o politycznej i gospodarczej stabilności w kraju

W sobotę odbył się IV zjazd rządzącej partii. Wzięło w nim udział 436 delegatów. Wśród gości byli przedstawiciele innych partii — centrum, socjaldemokratów, kobiet, również Kongresu Polaków Litwy i inni. Podzwonienie zjazdu przyśłał prezydent RL A. Brazauskas, również lider polskiej socjaldemokracji A. Kwaśniewski, który, jak wiadomo, obecnie ubiega się o fotel prezydenta RP.

Podstawowy referat wygłosił przewodniczący DPPL, premier rządu A. Śnieżewičius. Niemal w dwugodzinym sprawozdaniu nakreślił on sytuację polityczną, gospodarczą w kraju, politykę zagraniczną Litwy, nie pomijając wagi jej stosunków z Polską. Podczas zjazdu ugodakładano statut DPPL. Poprawki dotyczyły

przeważnie dyscypliny partyjnej. Ponadto omawiano projekt programu DPPL, którego końcowy wariant ma się wyklarować podczas najbliższego posiedzenia rady partii. W dyskusjach, które trwały do późnego wieczora, wzięło udział kilkadziesiąt osób. Do najbardziej ostrych wypowiedzi prasa i delegaci zjazdu zaliczyli przemówienie posła na Sejm RL Broniusa Genzelisa. Stwierdził on, że na wszelkich szczeblach władzy kwitnie korupcja, zaś DPPL nie potrafi jej skutecznie zwalczać. Oskarżył go DPPL również o to, że w działalności praktycznej "stacza się ona ku autoritaryzmowi i nie kieruje się socjaldemokratycznymi ideałami".

Środki masowego przekazu poświęciły zjazdowi wiele uwagi. Jego wyniki widocznie będą jeszcze długo

(Dokończenie na str. 2)

Na Wszystkich Świętych i Zaduszki

I oni niegdyś na ziemi tu żyli...

Jerzy Waldorff — polski pisarz, krytyk muzyczny, społecznik, obrońca warszawskich Powązek i wileńskiej Rossy tak oto powiedział o cmentarzach: "Księga wielkiej lektury o czasie, który obok przemijając to zostawił ostatnie, trwałe ślady".

Kazimiera Iłkowiłowiczówna (1892. Wilno-1983 Prasa) tak ujęła temat:

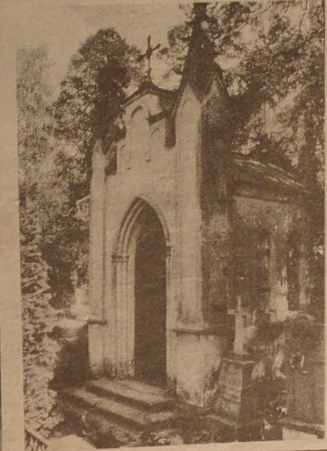
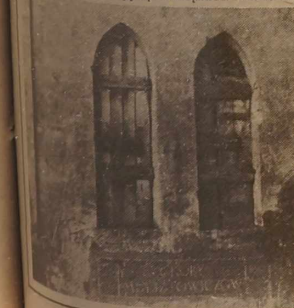
*Idą ku mnie tylko kalinami
po ciemnach, po szych jagodach,
umarli, znajomi, kochani.
Idą ku mnie tylko po szelestach,
między wichry zadzysane wpiątani...
—Miodzi, zamysleni, zmarnowani,
idą ku mnie, idą kalinami
znajomi, umarli, kochani.*

I jeszcze raz Waldorff: "Bo takie jest życie każdego człowieka, że się krząta wokół spraw swoich jak najlepiej potrafi i najdłużej mu dano, a potem przechodzi do grobu i zostaje po nim na cmentarnej płytce napis — ostatni ślad ziemskiego bytowania..."

Historia ziemi, na której wypadło nam żyć, przypomina statek miotany wichrami po bezkresie oceanu. Na wileńskim cmentarzu św. Piotra i Pawła na Antokolu znajduje się kaplica (patrz zdjęcie). Słoneczne nawiązanie wybite jest na niej, a jej zdjecie — to jak ten statek. Odwołują się do książki X. Waleriana

Męszczowica "Gawędy o czasach i ludziach": "Do tego Pojościa (dobra, należące do kilku pokoleń Męszczowiczów, znajdujące się w poniewieskim — dawniej upickim powiecie) mój ojciec przywiózł, latem 1892 roku, żonę. Nie szukał jej zbyt daleko: w pół drogi między Pojościem a Wilnem koło Witkomierza, była magnacka siedziba Kossakowskich. Mój ojciec miał lat 18, gdy pierwszy raz poznał czterastoletnią Zinkę. Na stalowym studenckim zegarku kazał sobie postawić złotą literę "Z". W dziesięć lat później wiozł ją czwórką rosyjskich gnajdych koni, ze służbą w błękitno-złoty liberyjnych płaszczach, do swego Pojościa. W Miejszszkach, na granicy dóbr, ładność przymowała chlebem i solą młodą, śliczną panią. Straz leśna nie dała salw powi-

(Dokończenie na str. 3)

List do redakcji

Kto podejmuje takie decyzje?

Jestem rodowitym mieszkańcem, od dziada pradziada, wsi Popowyszczyna (którą ostatnio nazywają Popina). Mam 80 lat. Przed niepełną dwoma laty otrzymałem w centralnym archiwum dokumenty i złożyłem je na oddziaływanie ziemi w służbę reformy rolnej, w gminie niemieskiej. Na początku roku bieżącego, gdy się ponownie zwróciłem do służby rolnej, powiedziano mi, że dokumenty zostały oddane do Instytutu Rolnictwa (?) w celu ustalenia kategorii ziemi. Do dnia dzisiejszego nie mam ani ziemi, ani dokumentów, a jestem "młodym 80-latkim" i nie wiem, jak długo będę czekał swego ciężko zapracowanego kiedyś i kupionego przez rodziców kawałka ziemi.

Przed rokiem ktoś podjął decyzję o utworzeniu jeszcze jednego cmentarza w wsi Popowyszczyna, jakoby dla grzebania mieszkańców wsi Soleniki.

Odwiedzałem ich przedstawicieli gazety "Przyjaźń", którym dowiedziałem swoich racji, że już jest jeden cmentarz we wsi i należy go poszerzyć. Ale nikt na to nie zwrócił uwagi. Ostatnio, nie wiem, kto podjął decyzję, kto miał prawo na ziemi, zdobytej krwawym morderstwem moich dziadków, za którą ani kompensaty, ani zwróconej ziemi nie otrzymałem, pochować zmarłego. Nikt się nie zastanowił, że z góry, gdzie będą grzebani ludzie, do mej studni będą spływały wody, które będą zmuszone pić. Gdzie jest ekologia? Ale komu zależy na zdrowiu 80-latka? Dlaczego na ziemi starostwa czarnoborskiego, gdzie są wolne ziemie we wsi

OD REDAKCJI: Zamieszczając powyższy list bez większych skrótów mamy nadzieję, że osoby odpowiedzialne za podjętą decyzję udzieli wyczerpującej odpowiedzi na pytania nurtujące p. Marcinkiewicza. Swe zdanie wypowie też służba rolna. Umotywuje swą decyzję i naprawi krzywdę, jaka się dzieje staruszkowi. Chętnie udostępniłmy swe łamy na te wypowiedzi.

Od 1 listopada wzrastają akcyzy na alkohol i tytoń

Rząd Litwy, uwzględniając ustawę o kontroli alkoholu, od 1 listopada zwiększa taryfy akcyzy za napoje alkoholowe i wyroby tytońowe, informuje ELTA.

Za niedenaturowany alkohol etylowy i napoje alkoholowe, z wyjątkiem miodu pitnego, wina i piwa, trzeba będzie płacić za 1 proc. koncentracji stężenia alkoholu w litrze napoju nie 20, lecz 25 centów akcyzy. W wyrażeniu procentowym akcyza ta nie uległa zmianie. O kilka centów za 1 procent koncentracji stężenia alkoholu w litrze napoju wzrosły akcyzy także za wino i wermut. Najbardziej taryfy akcyzowe wzrosły za szampian i wino musujące.

Na Łotwie i w Estonii akcyzy są znacznie większe, w związku z tym wzrosły taryfy akcyzy za importowane i produkowane na Litwie papierosy najwyższej jakości. Akcyza wzrasta od 6 do 10 litów za 1000 szt. papierosów, a za papierosy bez filtru — od 3 do 5 litów za 1000 sztuk. Za produkowane na Litwie papierosy niższej jakości "Kauņas", "Klaipēda", "Kąstytis" i inne będzie pobierana opłata akcyzowa co najmniej 8 litów za 1000 sztuk papierosów.

Sentencja dnia
Jaki by nie był powód do łez,
w kofcu i tak trzeba wytrzeć nos.
H. Helne

KAWIARNIA
Alina
OFERUJE POLSKIE DANIA
ORAZ ORGANIZUJE
PRZYJAZNIE Z RÓŻNYCH
OKAZJI
Serdecznie zapraszamy!
Wilnius, Pylimo 49, tel.
62-20-94.
(Zam. 1212)

Znad Wilti
Radio 73.340.10.8 FM
Wtorek, czwartek,
godz. 16.30 -
"Astrologia
dla każdego"

Oświadczenie

Zarząd Samorządu rejonu wileńskiego 27 października br. powołał do Prezesa Republiki Litewskiej jego ekselencję A. M. Braunasas, przewodniczącego Sejmu Republiki Litewskiej p. Č. Jurštinasa, premiera Republiki Litewskiej p. A. Cegelis do stanowiska przedstawiciela władzy na powiat wileński.

16 października 1995 r. przedstawiciel rządu Republiki Litewskiej na powiat wileński p. A. Cegelis rozpoznał wykonanie nr P-4 zawisłiś wykonanie reprezentanta administratora Samorządu rejonu wileńskiego z 5 października 1995 r. nr 378-K "O zwolnieniu D. Sabienę z pracy". Zarządzenie nr R-18 z tego samego dnia p. A. Cegelis zażądał anulowania tego rozpoznań i przedstawienia informacji o wykonaniu w ciągu tygodnia od jego otrzymania.

16 października 1995 r. w "Lietuvos aidas" p. A. Cegelis konstatuje, że w rejonach wileńskich i sołecznikiem prowadzi się swego rodzaju czystkę aparatu administracyjnych praw w oparciu na podstawie kryteriów narodowościowych. W rejonie wileńskim istnieje tendencja usuwania Litwinów i umieszczania wszędzie przedstawicieli Akcji Wyborczy Polaków, głównie Polaków. Na przykład, w rejonie wileńskim zamieniono zwy-

skich starostów narodowości litewskiej".

Pan A. Cegelis doskonale wie, że na kierowników wydziałów Samorządu rejonu wileńskiego mianowano 8 Polaków, tj. 61,5 proc. (rejon liczy 63,5 proc. mieszkających narodowości polskiej), 3 Litwinów (są to kierowniczka wydziału finansowego, kierownik wydziału gospodarczego i kierowniczka służby ochrony praw dziecka), czyli 23,1 proc., w rejonie natomiast mieszka 20,8 proc. Litwinów. Na kierowników wydziałów zatwierdzono również 1 Rosjanina (wydział prawny) i 1 Białorusin (kierowniczka służby kontroli). Starostą w Wace Trockiej jest Litwin V. Rasmavičius. W ogóle w Samorządzie rejonu wileńskiego pracuje 35 Litwinów, co stanowi 31 proc., na przykład w wydziale oświaty spośród 17 urzędników jest 7 Litwinów i 2 Polaków.

Dlatego zacytowana publiczna wypowiedź przedstawiciela rządu Republiki Litewskiej na powiat wileński p. A. Cegelis uważamy za wymierzoną specjalnie przeciwko polskiej mniejszości narodowej, mającą na celu podsycanie nienawiści przeciwko niej. Kierownik takiego szczebla nie powinien rozpowszechniać dezinformacji, szykować gruntu do antypolskich wypadków środków masowego przekazu. Dotychczas nie zdementowano tej dezinformacji.

Obecnie, gdy cały naród litewski konsoliduje się przeciwko przejawom korupcji i naruszeniom praworządności, p. A. Cegelis broni narzuciła, rozpowszechniając dezinformację. Uważamy, że p. A. Cegelis jest przede wszystkim o wykreśleniach A. Merkysa przeciwko ustawom w rejonie wileńskim, z powodu którego republika poniosła straty w wysokości ponad 5 mln litów, ale A. Merkys, jako były pełnomocnik rządu (oraz Litwin), nie został jednak pociągnięty do odpowiedzialności karnej za wyrządzone państwu straty, jednocześnie samorządowi ciągle przypomina się zmyślenia i roztuchaną kwestię czystki kad narodowościowych.

Wiele ważnych spraw powierzono p. A. Cegelisowi, ale cierpi on na stronniczość i dlatego sadzimy, że nie potrafi ich rozstrzygnąć mając na względzie dobro wszystkich mieszkańców powiatu wileńskiego.

Pan A. Cegelis nie rozumie, że w Europie demokratycznej, do której Litwa tak śpieszy, nie jest szanowany nacjonalizm, ale szanuje się pracę, demokratyzując kraj i stosunki wzajemne mieszkańców, broniąc wolności mniejszości narodowych.

Dlatego prosimy prezidenta Republiki Litewskiej p. A. M. Braunasasa i premiera p. A. Šleževičiusa o odwołanie p. A. Cegelis z zastanowienia przedstawiciela rządu na powiat wileński jako osoby nie potrafiącej rozstrzygać problemów mniejszości narodowych w ich imię.

Wicem J. SINICKI

I oni niegdyś na ziemi tu żyli...

(Dokończenie ze str. 1)

talnych — czasy były popowstaniowe..."

Potem wszystko się zmieniło do dna. Dwór przestał istnieć. Rodzina Myszczowiczów znalazła się w Wilnie.

"Nieuleczalna, długa, bolesna choroba bardzo szczerze oddanej żony, rozpaczliwe próby uratowania jej życia, wreszcie jej święte naprawdę skonanie po czterdziestu latach nierozłącznego wspólnego życia, były głębokim ciosem, znieśmionym z energią i pokorą. Kazał wówczas wybudować na cmentarzu antokolskim kaplicę, dokładną miniaturę tej, która została w ustronnym Pojeściu; miały tam być przeniesione z tymczasowego grobu zwłoki jego żony, po jego własnym zgonie. Nigdy do tego nie doszło..." — wspomina w swej książce X.W. Myszczowicz. Pisząc dalej o śmierci swego ojca Aleksandra — znanego działacza międzywojennego Wilna — mówi: "W gruzach zostało wszystko, co kochał, nad czym pracował. Pojeście w obcych rękach i gruzach, Wilno pod bolszewikami, cała Polska pod okupacją... Mój ojciec leży w Watykanie — jej grób pozostał w piasku antokolskim, jak tyle grobów ludzi prostych i ubogich, z którymi ją łączyły serdeczne uczucia..."

...Czasem udaje się dzięki ludziom dobrej woli wydobyc z zapomnienia i niedobałości czyjeś imię. Systematycznie na swych łamach wymieniamy z nazwiska tych, których w różny sposób sprzeciwiają się niszczeniu cmentarzy, a tym samym ducha narodu, w tym samym miejscu, bądź opiekując się bezimiennymi grobami, bądź przekazując datki na upamiętnienie imion osób zaszklonych. Jak to — w przypadku znakomitego wileńskiego rzeźbiarza Bolesława Bażukiewicza, z którego pomnika skradziono niedawno płaskorzeźbę portretową. Aby ją zrobić od nowa, Janina Pawłowicz z Druskiennik, pilotująca wycieczki odpoczywających w tym uzdrowisku Polaków, przekazała na ręce Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rosą już po raz drugi od nich zebrane pieniądze — 341 litów. Profesorowie Akademii Rolniczej w Rzeszowie — 100 litów, wianicie — Apollonia Skakowska, Tadeusz Filipowicz — po 20 litów, Stanisława Ślaucikiene — 10 litów. Ogółem już zebrano na ten cel 957 Lt. Dzięki imi osobom już wkrótce na pomniku B. Bażukiewicza od nowa znajdzie jego portret.

Halina JOTKIAŁŁO

Fot. Zbigniew Markowicz, Tadeusz Markowicz

Wkrótce "Wesele wileńskie" w nowej wersji

We wspaniałej i bogatej spuściznie, jaką przekazuje nam poprzednie pokolenia, ogromną rolę spełnia, sięgająca korzeniami w głąb duszy narodu, wierność ludowa. W ludowych pieśniach, podaniach, obrzędach, zawarta jest zbiorowa mentalność społeczeństwa, bogactwo uczuć i pragnień. Nasi przodkowie wzbogacili swoje bytowanie rozmaitymi obrzędami jak: dożynki, zapusty, strzyżby kołoficne i wielkonoce, noc wigilijna i wiele innych.

Niewątpliwie, na pierwszym miejscu występują obrzędy weselne, nacechowane zarówno humorną zabawą, jak i roztępnym pożegnaniem panny młodej z rodzinną, domem i bezstronnym życiem. Nielatwo jest oddać odwrotność obrzędowości ludowej sprzed stu i więcej lat, gdyż nie zachowały się jej zapisy, jak również mało jest już przy życiu ludzi pamiętających dawnie wileńskie wesela.

Pierwszą próbę odrodzenia wesele wileńskiego podjął zespół "Wileńszczyzna" dobrych kilka lat temu. Ale od czasu jego pierwszego wystąpienia w dalszym ciągu gromadzone materiały folklorystyczne związane z tym obrzędem. Obecnie zespół przygotowuje "Wesele wileńskie" w nowej wersji, pogłębionej zarówno arty-

stycznie, jak też bardziej zbliżonej do autentyczności obrzędów weselnych na Wileńszczyźnie.

Koncertowe przedstawienie "Wesele wileńskie" odbędzie się w Pałacu Wspólnoty Związków Zawodowych w niedzielę, 26 listopada o godz. 16. Bilety (w cenie od 2 do 8 litów) będą sprzedawane następująco: 3, 7 i 9 listopada w księgarni "Przyjaźń" (przy al. Giedymina 2) od godz. 17, nato-

miast w niedzielę 5 i 19 listopada — przy kościele św. Ducha od godz. 10 do 13.

Serdecznie zapraszamy.

JAN MINCEWICZ

NA ZDJĘCIU: także "Wesele wileńskie" pamiętamy, wkrótce ujrzymy — w nowej, przygotowanej przez zespół "Wileńszczyzna", wersji.

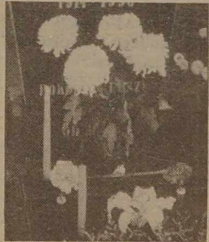
Fot. z archiwum autora

Zaduszki

Gdy przyjdą do nas tylko w snach,
A razem z nami ich już nie ma...
Jedynie im możemy dać —
Płomyki świec i chryzantemy.

Odeszli od nas w inny świat,
Pozostawiając nam wspomnienia...
Jedynie, co możemy dać —
Modlitwę, znicze, chryzantemy.

Jak deszcz bezgłośnie się wplacze,
W ciszy cmentarza i jesieni...

Niech świeca płonie i ogrzewa cmentarny kamień z chryzantemą...

Teresa MARKIEWICZ
Fot. Jan Lewicki

Nabożeństwo żałobne na Cmentarzu Bernardyńskim

W Dzień Zaduszny, 2 listopada na Cmentarzu Bernardyńskim o godz. 16.00 zostanie odprawione nabożeństwo żałobne. Zapraszani są wierni do wspólnej modlitwy za zmarłych.

Inf. wł.

Uwaga!

Komunikacyjne zmiany w dn. 1-2 listopada

W dniach Wszystkich Świętych i Zaduszny, 1-2 listopada transportowi osobowemu będzie zakazany wjazd na Cmentarz Karwelski z siódemki kilometra drogi na Sudewę. Tą drogą będą mogły jechać tylko autobusy rejsowe, natomiast samochody osobowe w stronę cmentarza będą kierowane na ósmym kilometrze drogi na Sudewę. W celu uniknięcia korków proponujemy na Cmentarz Karwelski jechać od strony wilkomierskiej przez Sudewę.

Na cmentarzu w Rokanickich samochody osobowe będą miały zamknięty wjazd z ulicy Stefana Ba-

torego. Tą drogą będą jeździły tylko autobusy rejsowe. Główny punkt transportu zostanie skierowany przez Nową Wilejkę. Dojazd na cmentarz w Rokanickich nie będzie ograniczany od strony alei Sauletkiego i Dvarčionysu.

Na cmentarzu w Karwelskich i Rokanickich będą jeździły dodatkowe autobusy rejsowe.

Sprzedawcy kwiatów, wianec, wieńców, świec, kłosy na święce, zniczy, handlujący przed cmentarzami na terenie miasta, nie będą musieli płacić za miejsce handlowe.

D. LUKOŚVIČIENĖ

Wpadki i wypadki

Zgwałcony z informacją MSW RI. w dniach 27-29 października br. w kraju odnotowano 427 przestępstw, w tym: 2 zabójstwa, 15 obrzędów cięta, 8 gwałtów, 10 kradzieży wybrki, 19 rabunków, 10 oszustw, 331 kradzieży, skradziono 42 samochody, zniszczono 16.

Zatrzymano 41 awiar ruchu drogowego i 114 pożarów. Zanotowano 46 wypadków i wypadki. Znalezione zwłoki 16 osób. Pozostaje się 20 zaginionych. Latratowano 78 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Obrabiania ciała
27 października o godz. 22 min. 25 w mieszkaniu przy ul. Panevezio 40 w Wilnie (os. nr 194) r) nożem w pierś wbił noż (nr. 1942 r), którą odwieziono do szpitala. Podejrzany jest 20-letni mieszkaniec.

Wypadki
28 października około godz. 20 na al. Sudewskiej w Wilnie grupa młodzieży przybrała Buzukasa (nr. 1975 r), który zderzył się z samochodem.

Gwałt nawet znajomi z widzenia
27 października około godz. 0 min. w mieszkaniu przy ul. Wilko w Wilnie znany z widzenia B. (nr. 1977

r) zgwałcił R. (nr. 1981 r). Podejrzany został zatrzymano.

Poranny rabuś
28 października około godz. 10 min. 30 kolo Hai, na ul. Pylimo 60 w Wilnie nieznanymi osobami odebrał od B. Białorusi J. Klukiewicza (nr. 1927 r) 80 USD, 220 litów. Podejrzany został zatrzymano.

W magazynie nic nie było
28 października o godz. 12 min. 45 do pomieszczenia pomocniczego należącego do SA "Gniaz" i ZSA "Jodilia" przy ul. Sporto 2 w Wilnie zaczęło 2 młodych ludzi, którzy grube sprzedawcy S.G. przedmiotem podobnym do pi-

sietu, wymagali pieniędzy. W końcu, nie nie znajdując, wyszli.

28 października o godz. 22 min. 40 według wskazań lekarza z Zakładu Poprawczego o zmocnionym reżimie pracy w Prawieniškach (re. koszedarski), do republikańskiego wileńskiego szpitala wieszono 2 osadzonych: W. Kuzmina (nr. 1969 r.) W. Piatonowa (nr. 1973 r.). Pierwszy z raną kula w brzuchu, drugi — z pobitą głową i wstrząsem mózgu.

Na 36 kilometrze drogi Kowno-Wilno (re. trocki) w samochodzie RAF (kierowca S. Zalpas) między osadzonymi i 3 ochroniarzami im towarzyszącymi wynika strzelanina, w trakcie której Kuzmin został unieszkodliwiony na miejscu. Osadzony Piatonow wyskoczył z samochodu i uciekł. Podczas strzelaniny zostali ranni: pielęgniarka V. Martinkienė w brzuch, sierzant J. Karčiauskas w głowę i plecy, podpułkownik O. Maksimov w pierś i w głowę, sierżant A. Gągajew w rękę. 29 października około godz. 16 Karčiauskas w szpitalu zmarł. Osadzony Piatonow jest poszukiwany.

Przygotowała Irena LITWIN

W Szczecinie o Wilnie i Lwowie 50-lecie przesiedlenia Kresowiaków na Pomorze Zachodnie

Był to temat sesji popularyzatorskiej zorganizowanej w Szczecinie przez działającą tutaj Stowarzyszenie Przyjaciół Wilna, Ziemi Wileńskiej, Nowogrodzkiej i Polesskiej "Świtze", Stowarzyszenie Przyjaciół Lwowa (oddział w Szczecinie) oraz Uniwersytet Szczeciński, który w osobach prelegentów prof. Jana Purczyńskiego i Janusza Farysia zapewnił pomoc merytoryczną i opiekę fachową nad jej przebiegiem.

Cele, jakie przyświecały organizatorom i uczestnikom tej imprezy, zostały przedstawione w słowie wstępnym otwierającym specjalne wydanie skrótów wygłoszonych referatów. "Przeżywanie w tym roku obchody 50-lecia Ziemi Szczecińskiej składają do refleksji. Wywołują w pamięci wspomnienia tych, którzy pierwsi tu przybyli, znając na wojnie, nosząc na tej ziemi, która była przetrzymywana pod względem materialnym jak i kulturalnym — swoją młodzież, energię, siłę w lepsze jutro, nosząc — co było nieuchybnie ważne — pierwsze ziarna polskiego słowa.

Przybył z różnych stron, ze wszystkich pięciu stron świata: re-

patrianci z Wilna i z Lwowa, przybywszy z Wołynia i Polessia, byli jeńcy obozów koncentracyjnych i łagrów sowieckich, działacze cywili i wojskowi, żołnierze różnych formacji... Wszyscy wrastali w tę trudną rzeczywistość powojennego miasta, gdzie jeszcze każda noc była frontem, gdzie nawet w biały dzień nikt nie mógł być pewien swego mienia i życia.

Niektórzy, siedzący na walizkach, nie wytrzymałali nerwowo, odchodzili stąd, inni — zakorzeniali się z każdym dniem coraz bardziej i coraz mocniej uważali to miasto za swoje.

To oni właśnie przekształcałi tę powojenną rzeczywistość, zamieniali trwogę i niepewność na wiarę i nadzieję.

Nasza sesja, zorganizowana w 50-lecie Szczecina, chce im oddać należne uznanie, pochylić się z czcią nad ich twórczym trudem, pokazać ich dzieło, ich dokonania".

Wszystko to — poczynając od roku 1945, gdy Szczecin zmienił swój status tożsamości, a właściwie narodził się na nowo jako miasto Ziemi Odzyskanych będące tam, gdzie Polska się kończy albo gdzie

się zaczyna — zostało odzwierciedlone w referatach sesji. Ukazały one drogę życiową i działalność w warunkach lat powojennych Polaków, którzy po znanych doświadczeniach jahańskich w ramach tzw. repatriacji z Kresów Północno-Wschodnich i Południowo-Wschodnich przybyli na Pomorze Zachodnie (głównie do Szczecina), na Kresy Północno-Zachodnie — z Kresów II RP na Kresy PRL, obecnie III RP.

O tym mówili, przytaczając bogaty materiał faktograficzny, prof. prof. Adam Brzozowski (ur. w Wilnie, absolwent Wydziału Rolniczego Uniwersytetu Stefana Batorego); Remigiusz Węgrzynowicz (pochodzący ze Lwowa, gdzie, jak powiedział, skończył szkołę i studia, pozostawił dom rodzinny i groby najbliższych; słowa te mogły być mottem prawie wszystkich wystąpień); Bolesław Nagay (Iwo-wiak); ks. infułat Roman Kostynowicz (reprezentujący księżę z Kresów Wschodnich); mgr inż. Krystyna Łacińska-Zielińska (wilknianka z krwi i kości); mgr Władysław Gajdzis (miejsce ur. Kresy Wschodnie); poeta, krytyk,

eseista, autor sztuk dramatycznych mgr Tadeusz Zwiniński Grabowski (ur. w Wilnie, tutaj) w 1936 r. debiutował fragmentem powieści przygodowej "Dla chleba"; gość sesji Jan Miniewicz, poseł do Sejmu RL, z Wilna.

W referatach poruszono tematy tzw. repatriacji (wymuszonych wyjazdów) ludności polskiej z Wilna i Kresów Północno-Wschodnich, ze Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, wkład repatriantów w rozwój gospodarki żywnościowej oraz nauk rolniczych, przemysłu i budownictwa, szkolnictwa na Pomorzu Zachodnim, w organizacji służby zdrowia na Ziemi Szczecińskiej, udziału duchowieństwa z Kresów w rozbudowie administracji Kościoła i w pracach duszpasterskiej na Ziemiach Odzyskanych. Mówiono o Ziemi Szczecińskiej w poezji, prozie i w reportażu z perspektywy 50-lecia, o Stanisławie Lagunie, pionierze i działaczu szczecińskim z Wilna.

W dyskusji głos zabrali m. in. prof. Tadeusz Mieczkowski z Uniwersytetu Szczecińskiego, Cecylia Krasicka — prezes Fundacji Węg z Polakami ze Wschodu z Warszawy, Ryszard Filipowicz — prezes Oddziału Wrocławskiego Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna, Edmund Rodziewicz-Bielewski — działacz "Świtze" i in.

Sesję uświetnił występ dziewięciu kwintetu z Brasławia

(Białoruś), którym się opiekuje pani Wiktoria Kulesza z Pruszkowa.

Uwzględniając fakt, że taka rocznie sesja popularyzatorska została zorganizowana po raz pierwszy, należy stwierdzić, że wypadła pomyślnie, a jej organizatorom należy się słowa uznania.

Korzystając z okazji serdecznie dziękuję Kurierowi Szczecińskiemu za zamieszczenie mojej prośby o nadanie przez wileńskich ze Szczecina, i nie tylko, informacji o ich bliskich, którzy są pochowani na Cmentarzu Bernardyńskim.

W tym samym czasie w Szczecinie, również po raz pierwszy, odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa nt. "Wilno Teatralne", zorganizowana przez Zakład Wiedzy o Sztuce Uniwersytetu Szczecińskiego. O tym w następnym korespondencji. Przypomnę jeszcze, że do 6 listopada br. w Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie jest czynna wystawa "Życie Kulturalne na Kresach Północno-Wschodnich do 1945 r." pomyślana jako impreza towarzysząca tej konferencji naukowej. Na ekspozycji składają się materiały z prywatnych zbiorów byłych wylinców i mieszkańców Wileńszczyzny, którzy osiedlili się na Ziemi Szczecińskiej.

Jerzy SURWIŁO
Wilno — Szczecin

Województwo pilskie wkroczyło na Litwę

W gminie Rukonije, w "Rytu kempingas" w rejonie wileńskim specjalści z Piły (RP) zbudowali i małą oczyszczalnię ścieków do użytku wozozłaznego. Z tej okazji odbyła się uroczysta oddania obiektu do użytku. Zjechali na nią przedstawiciele Ministerstwa Ochrony Przyrody, gminy rejonu, specjalści.

Obiekt zbudowali pracownicy Przedsiębiorstwa Rozruchu i Eksploatacji Oczyszczalni Ścieków "EKOKLAR" w Piłie. Jak powiedział jeden z jego dyrektorów, Edmund Buńnicki, jest to jedna z najmniejszych oczyszczalni, obliczona zarówno na 25 m³ ścieków. Wydaje się jednak, że na tej Litwie właśnie takie oczyszczalnie są potrzebne w okresie ogólnej decentralizacji. W skład oczyszczalni wchodzi następujące obiekty: krata przepływowa oczyszczania, pojemnik, pompa, linia filtracyjna, filtracyjna oczyszczania ELA-3M, filtr mechaniczny, pojemnik zapasowy. Ponieważ w tej części wodzie jest sporo fosforu, zainstalowałyśmy sprzęt do dozowania F-hydrozolu. Poza tym jest tu jeszcze komora do przechowywania osadów z larca oczyszczająca.

Znamieniem dyrektora "Rytu kempingas", który jest również dyrektorem "Radiocentrasu" Glin-ki, Barbara Znajdzkowska, potrzeby "Rytu kempingas" osiągnęły zaledwie 6 m³ ścieków, więc też z

pozostałych mocy oczyszczalni będą mogli korzystać okoliczni mieszkańcy. Potwierdziła to starosta gminy Rukonije Leonarda Sapkiewicz:

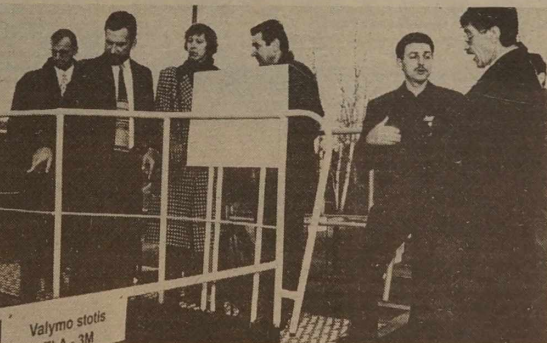
— Dotąd ścieki wywożono, gdzie się dało, więc o czystości nie mogło być mowy. O ekologii również. Teraz wszystko będzie prawnie usankcjonowane. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tego obiektu.

— A jak było na kempingu dotąd? — pytam pana Babrawičiusa.

— Nie mieliśmy własnych oczyszczalni. Gromadziliśmy ścieki w rezerwuarze, a potem wywoziliśmy je do Skojdziszek. Niezbyt to wygodne. Ministerstwo Ochrony Przyrody dało nam na budowę ścieków termin 3 lata. I oto one.

— Jak się zalety pańskich oczyszczalni? — pytam dyrektora ds. promocji pilskich zakładów pana Wiesława Łosia.

— Ta oto oczyszczalnia zaliczana jest do najmniejszych. Jest mechaniczna, biologiczna, przeznaczona dla takich obiektów jak szkoła, kemping. Moc przerobowa 25 m³ na dobę. Nasza firma istnieje 5 lat. Początkowo nazywała się "EKOLOG". Teraz wyodrębniła się z niej mniejsza, "EKOKLAR", do budowy mniejszych obiektów. Cała konstrukcja, sprzęt i wykonanie należy do pilskich zakładów,

— Czy to pierwszy kontakt województwa pilskiego z Litwą?

— Mieliliśmy już kontakty z firmą "Inveco", ale konkretniej współpracy. Myślę, że naszą województwo mogłoby nawiązać również inne kontakty z Litwą. Przywożem i podarowałem władzom rejonu Katalofy oferty gospodarczej naszego województwa. Leży ono na zachodzie Polski, graniczy z województwami zachodnimi, śląskim, łódzkim, poznańskim i gorzowskim. Działalnością gospodarczą na terenie województwa zajmuje się

ponad 24 tysiące podmiotów, z których 90 proc. należy do sektora prywatnego. Województwo zna nie jest w kraju i zagranicą ze swej porcelany, sprzętu elektrycznego, kuchni gazowych i elektrycznych, mebli, in. towarów. Słowem mamy różne rzeczy do zapozowania litewskim przyjaśnikom.

— A więc żyćce państwa i nam również, aby to nie był nasz jedyny i ostatni kontakt...

Barbara ZNAJDZKOWSKA
Fot. T. Wazniwicz

Pogoda w listopadzie

Takiej ładnej jesieni nie mieliśmy tak dawno. W ciągu całego października panowało przeważnie "bawole" z krótkimi okresami deszczów i wiatru, które tylko jeszcze bardziej wzmocniły spokój słonecznych, barw. W piątek 27 października pracowano na roli, gdyż cały październik byłoby obficie, nie wiadomo, jak długo jeszcze będzie tak piękna aura, bowiem na początku listopada przelotny miesiąc jesieni zamieni się w zimny. Przelotny miesiąc jesieni zamieni się w zimny. Przelotny miesiąc jesieni zamieni się w zimny.

trafi wyrządzić wiele szkód. Z rzadka występują już goleziolice i pierwsze żniwe. Nawet antycyklonem trudno jest w ciągu krótkiego dnia przywołać słońce, mgły bowiem często okalają jeziere przez całą dobę.

Średnia temperatura miesiąca opada już poniżej zera i wynosi 1-3 stopni mrozu, tylko na wybrzeżu ogrzana woda wpływa na znacznie wyższą temperaturę, której średnia oscyluje tu około dwóch stopni ciepła.

Podobnie, jak i inne miesiące, listopad może być albo o 4-6 stopni chłodniejszy, albo o 2-5 stopni cieplejszy od przeciętnej. Zależy to od tego, jakiego kierunku dominują prądy powietrzne. Jeżeli występuje stały napływ powietrza z północy to, jak przed dwoma laty, gdy średnia temperatura listopada wynosiła nawet 6-9 stopni poniżej

zera, a więc mniej niż wynosi zwykle temperatura najmniejszego miesiąca — stycznia. W ciągu ponad 10 dni nie występowały nawet odwilże. Był to najmniejszy listopad stulecia. W szczecińskiej zimnie noce o sychku jesieni temperatura może obniżyć się do 18-23 stopni mrozu.

Kiedy nad Litwą nappływają ciepłe cyklony lub stałe wieją w kierunku południowo-zachodnim, to taki miesiąc bywa ciepły. Szczególnie na początku temperatura w dzień częstokroć podnosi się do 10 stopni ciepła, najwyższą temperaturę zaś, bo 14-18 stopni powyżej zera, notowano w listopadzie 1978 i 1986 r.

Opadów średnio można spodziewać się co drugi dzień, najczęściej pada deszcz, ale też bywa 4-8 dni z opadami śniegu. Średnia ilość opadów wynosi 40-95 mm.

Eugenia SAKALYŃE,
synoptyk

Przysłowia miesiąca

* Jaka pogoda listopadowa, taka i marcowa.

* Mało deszczów w listopadzie padato, w zimie będzie gęsto śniegiem sypało.

* Gdy deszcz w połowie listopada, tęgi mroź w połowie stycznia zapowiada.

* W listopadzie jodla sucha, nie trzeba w zimie kocaucha.

* Po Wszystkich Świętych, gdy deszcz się rozpada, może słońce potrzyma do końca listopada.

* Jaki dzień na Marcina (11), taka będzie każda zima.

* Jeśli mglisto na Marcina, będzie lekka zima.

* Kiedy na Marcina lód, była białko koło Gód.

* Dwudziesty pierwszy listopada pogodę zimną zapowiada.

* Przez dwudziesty drugi i trzeci deszcz — większe w zimie będzie jeszcze.

* Gdy Klemens (23) z pogodą przybędzie, ostra zima będzie.

* Jak na Katarzynę (25) zima, to jej później nie ma.

* Jaką pogodą Jakub (28) służy, taką całą zimę wróży.

* Jak się Grzegorz (28) głosi, tak się Nowy Rok nosi.

* Śniegi w dzień Andrzeja (30) jest żyłtom czrynią szkody częste.

* Gdy Andrzej (30) ze śniegiem przybędzie, sto dni śnieg na polu leży.

Dobral M.B.

Polska

Prawica szuka wspólnego kandydata

Do wyborów pozostało już tylko 6 dni. Ugrupowania prawicowe wciąż liczą, że uda im się wskazać na jednego wspólnego kandydata. Na razie z ubiegania się o urząd prezydenta zrezygnował Marek Markiewicz. Pozostało 16 kandydatów.

W Poznaniu Markiewicz wytrzymał swoją decyzję wcześniej niż przyrzeczeniem, że wycofa się, jeśli jego oferta nie będzie przyjęta przez wyborców. Możliwość rezygnacji zakłada także Leszek Moczulski. Podczas V Kongresu KPN w Warszawie, podkreślił, że jeśli nie dojdzie do porozumienia prawy i lewicy państwa zostanie komunistami, to odpowiedzialność za to ponieszą wszyscy kandydaci związani zobowiązaniem przyjętym przez Konwent św. Katarzyny, a więc on sam, Hanna Gronkiewicz-Waltz, Jan Olszewski i Lech Wałęsa.

Rada Naczelna ZChN, choć oficjalnie nie cofnęła poparcia dla prezesa NBP, jednak zaapelowała o głosowanie na Lecha Wałęsę. Wcześniej Komitet Polityczny Zjednoczenia prosił Gronkiewicz-Waltz, by zrezygnowała z kandydowania. Prezes NBP odmówiła. W Płocku mówiąc o poparciu ZChN dla jej kandydatury, podkreśliła, że jest to "kwestia wiarygodności tej partii, co ocenią sami wyborcy". W Bydgoszy na spotkaniu z uczestnikami Ogólnopolskiego Zjazdu Chrześcijańskiej Demokracji — Stronnicstwa Pracy, oświadczyła, że tylko ona może zapewnić stabilność i normalność.

Olszewski w Olsztynie podkreślił natomiast, że nie wybrała sobie poparcia Wałęsę, który obiecuje robotnikom, że będzie do nich strzelał w wypadku strajków i akcji protestacyjnych.

Jack Kuroń na konferencji prasowej w Warszawie skrytykował fakt, że obywatelom narzucono wybory w klimacie dwóch zwalczających się obozów.

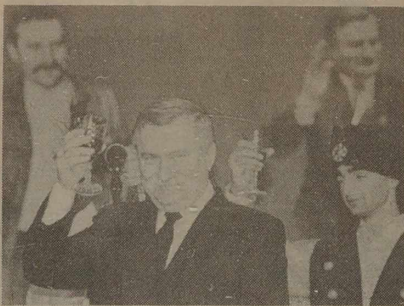
Tymczasem ludowcy, podczas dorocznego spotkania u grobu Wincentego Witosa w Wierchosiłach, w "odezwę do narodu" wezwali do poparcia w wyborach Waldemara Pawlaka, którego wice wyborczy zorganizowano po oficjalnych uroczystościach.

Poza Warszawą przebywał też Janusz Korwin-Mikke, który w Bydgoszy, przysięgając za priorytetową sprawę po wyborach udział w chwałkowej konstytucji. Andrzej Lepper w Wągrowcu (woj. płockie) spotkał się z mieszkańcami i lokalnym biznesmenami. W Płiskim gościł też Aleksander Kwaśniewski, który obiecał spokój i normalność, a w Wałcu prezentował swoje umiejętności piłkarskie.

Mgła uniemożliwiła natomiast przylot samolotu Lecha Wałęsę na zaplanowane spotkanie w Szczecinie i Nowogardzie. Na jego wieczorny wiec wyborczy w Warszawie przybyło ponad tysiąc osób. Wałęsa obiecał w następnej kadencji uporządkowanie Polski.

NA ZDJĘCIU: L. Wałęsa ubiega się o reelekcję.

Fot. EPA-ELTA

"Żony Cezarów"

W publikacjach "Czerwona pajęczyna" i "Polisa dla towarzyszy" redakcja "Życia Warszawy" twierdzi, że członkowie PZPR-owskiej nomenklatury oraz wspólnicy bohaterów takich afer jak FOZZ, Banku Śląskiego, Agrobanku czy Bogatina, są partnerami w interesach Jolanty Kwaśniewskiej i Marii Oleksy, jako akcjonariusze firmy ubezpieczeniowej "Polisa".

Według stołecznego dziennika, czoła lidera SLD Aleksandra Kwaśniewskiego ma ponad 23 tysiące akcji Towarzystwa Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjnego "Polisa" S.A. Ich wartość nominalna jest szacowana na ponad 1,6 miliarda starych złotych. Natomiast małżonka premiera Józefa Oleksego posiada ponad 36 tysięcy akcji "Polisy", o nominalnej wartości ponad 2,6 miliarda starych złotych.

"Życie" informuje, że zwróciło się z pisemnym zapytaniem do Józefa Oleksego i Aleksandra Kwaśniewskiego m.in. o to, skąd ich małżonki miały pieniądze na tak znaczny zakup akcji "Polisy", oraz, czy ich zdaniem osoby piastujące najwyższe urzędy w państwie nie powinny unikać tego typu uwiłek? "Moja żona prowadzi działalność gospodarczą i proszę ją pytać. Nie widzę powodu, aby w wolnym kraju nie prowadziła działalności gospodarczej" — powiedział "ZW" A. Kwaśniewski.

Premier Józef Oleksy powiedział 30 bm. dziennikarzom, że jego żona "zakłada wystąpienie na drogę sądową" przeciwko "Życiu Warszawy".

Premier potwierdził, że jego żona ma akcje "Polisy", ale — jak wyjaśnił — o wartości 20-krotnie mniejszej.

Jolanta Kwaśniewska i Maria Oleksy mają ponadmiliardowe udziały w towarzystwie ubezpieczeniowym "Polisa" — podaje "Gazeta Wyborcza" w ślad za sobotnim "ZW". Ostatnio Polisa stała się filarem lansowanego przez PSL-owskiego ministra współpracy gospodarczej z zagranicą Jacka Buchacza ryzykownego programu reasekuracji handlu ze Wschodem. Ten biznes jest mocno związany z polityką a pieniądze są bardzo duże — wyjaśnia w komentarzu "Żony Cezarów" Piotr Najzurb. Według niego to, jakie będą to pieniądze, od kogo do kogo będą przepływać — w dużym stopniu zależy od władzy politycznej, w tym od szefa rządu i lidera największej partii — i bardzo możliwe, że prezydenta. Od tych samych decyzji zależy też m.in. wyniki Polisy i pomyślność jej właścicieli.

Zdaniem ministra sprawiedliwości, Jerzego Jaskierni, nie ma nic niemożliwego w posiadaniu przez żony polityków udziałów w towarzystwie ubezpieczeniowym. Nie ma też w tym przekroczenia prawa — powiedział minister.

Azerbejdżan

Tragedia w bakińskim metrze

289 osób zginęło, a 269 z rąkami i nogami łapanymi różnego stopnia hospitalizowano w rezultacie pożaru w metrze w Baku, stolicy Azerbejdżanu. Wśród ofiar śmiertelnych jest 28 dzieci i 126 kobiet.

Tragedia wydarzyła się w sobotę wieczorem. W trzecim wagonie pociągu, który odjechał na odległość ok. 200 metrów od stacji, zapalił się silnik. Pożar rozprzestrzenił się na trzy ostatnie wagony znajdujące się w tunelu pociągu, zamykając ludzi w śmiertelnej pułapce.

Minister spraw wewnętrznych Azerbejdżanu Abbas Abbasow wykluczył możliwość akcji terrorystycznej. Według Abbasowa, przyczyną tragedii była techniczna niesprawność silnika. Podobne awarie zdarzyły się w bakińskim metrze już dwukrotnie, ale bez takich tragicznych następstw.

Szczegółowej tragedii bada specjalna komisja rządowa, powołana przez prezydenta Azerbejdżanu Gejlara Alijewa.

Agencja ITAR-TASS przytacza opinię rosyjskiego eksperta ds. bezpieczeństwa przeciwpożarowego w metrze, Walentia Agiejewa, który uważa, że przyczyną tak dużej liczby ofiar mogło być niedoświadczenie maszynisty. W wypadku pożaru nie można ani zatrzymać pociągu w tunelu, ani przyspieszać, gdyż przyspieszenie sprzyja szerszemu rozprzestrzenieniu ognia.

Według Agiejewa, wagony metra, eksploatowane w Baku, były zbu-

dowane w latach 60. i należą do najbardziej niebezpiecznych, gdyż w 70 proc. są wykonane ze szlaczek i łatwopalnych materiałów, które przy spalaniu wydzielają silnie trujące opary kwasu cyjanowodorowego.

Niedziela i poniedziałek ogłoszono w republice dniami żałoby narodowej. Azerbejdżkańskie radio i telewizja nadają tylko muzykę żałobną. Przerwaną transmisję telewizyjną rosyjskiej i turkckiej.

W nocy z niedzieli na poniedziałek setki mieszkańców Baku zgromadziły się w największym meczecie w stolicy Azerbejdżanu. Próbują zidentyfikować zwłoki ofiar pożaru.

Strażacy powiedzieli azerbejdżkańskiej agencji Turan, iż obawiają się, że liczba zabitych może dojść do 600.

Bliski Wschód

Zabójstwo Szkaliego grozi falą przemocy

W mieście Gaza Palestyńczykii palili amerykańskie i izraelskie flagi, przysięgając, że pomścą zamordowanie przywódcy Islamskiego Dżihadu, Fathiego Szkaliego.

Studenci uniwersytetu w Gazie nawoływali do akcji odwetowej przeciwko izraelskiemu Mossadowi, którego media w Izraelu i źródła palestyńskie przypisują zamordowanie Szkaliego. Islamski Dżihad potwierdził w niedzielę, że Szkaliego zamordował w czwartek na Malcie użyciowy meczynza, który piec raz zabił do Szkaliego przed hotelem w stolicy Malty, Valletcie.

Zamordowanie Szkaliego grozi odnowieniem spirali przemocy w momencie, kiedy pokójowe porozumienie pomiędzy Izraelem a Palestyńczykami zaczęło przynosić pierwsze owoce.

Palestyńskie źródło poinformowało, że w Ione Dżihadu istnieje podział na zwolenników jakiegoś formy kompromisu z Autonomią Palestyjską Jasera Arafata i na "wadowogłów" w rodzaju Szkaliego, którzy sprzeciwiają się kompro-

misom, domagając się palestyńskiego państwa obejmującego terytorium Izraela i terytorium okupowanych. Zdaniem tego źródła, pragnącego zachować anonimowość, Szkaliego był jedynym przywódcą zdolnym do zapobieżenia rozłamowi.

Zdaniem wojskowego korespondenta izraelskiej gazety "Jediot Achronot", zamordowanie Szkaliego doprowadziło do prawdopodobnej do wybuchu przemocy, ale Dżihad, na krótką metę, "popadnie w chaos". "Zabrakło mózgu" — napisał korespondent.

Nalęgającym na zachowanie anonimowości przedstawiciele Izraela powiedzieli, że mają nadzieję na chaos wystarczający do tego, aby wyborcy palestyńscy (ustalone na styczeń), a może nawet przyszłorocznie w Izraelu, odbyły się bez ataków terrorystycznych zakłócających proces pokojowy.

Szef OWP, Jaser Arafat, przebywający w Ammanie na szczycie gospodarczym, odmówił skomentowania zabójstwa Szkaliego, ale ministrowie Palestyńskiej Autonomii potępił ten zamach.

Szkaliego urodził się w 1951 r. w obozie uchodźców Szabara w południowej części Strefy Gazy. W latach 70. studiował medycynę w Egipcie i tam wyarty na niego wycię "nauki" Szekja Omara Abdulla Rahmana (zamieszanego w zamach na nowojorski World Trade Center) oraz ajatollaha Chomejniego. Przywódca Hamasu, Mahmud al Zahar nazwał zabójstwo Szkaliego "niebezpiecznym zjawiskiem" i ostrzegł, że "Izrael poniesie konsekwencje", polegające na stoperdowaniu porozumienia z Palestyńczykami.

Według informacji z ułok rozporządzanych na uniwersytecie w Gazie, nowym przywódcą Islamskiego Dżihadu został 42-letni Ramadzan Abdullal, były profesor zaradania, który wyjechał z Gazy w 1991 r. i przebywa w Syrii.

Rosja

Partie Jawlinskiego i Ruckiego nie dopuszczone do wyborów

Centralna Komisja Wyborcza Rosji odrzuciła wniosek o rejestrację Społeczno-Politycznego Zrzeszenia Wyborców "Jabłoko", kierowanego przez jednego z najpopularniejszych polityków rosyjskich, Grigorija Jawlinskiego.

Komisja Wyborcza uznała, że blok Jawlinskiego naruszył ordynację wyborczą, przedstawiając do rejestracji listę kandydatów na deputowanych niż ta, która była przewidziana w PKW i pod którą "Jabłoko" zbierało podpisy 200 tys. wyborców, niezbędne dla zarejestrowania bloku.

Komisja Wyborcza ujawniła, że 6 kandydatów na deputowanych zostało skreślonych z partyjnej listy bloku "Jabłoko" bez pisemnego potwierdzenia z ich strony, że zgadzają się na wyjście z bloku.

W sobotę z podobnych przyczyn Komisja Wyborcza odmówiła zarejestrowania Socjalno-Patriotycznego Ruchu "Dzierżawa" byłego wiceprezesa Komisji Aleksandra Ruckiego. Ugrupowanie Ruckiego wstępnie zgłosiło do Komisji Wyborczej listę 270 kandydatów na deputowanych, ale później 86 kandydatów (wśród nich

Michaił Astafjew, Wiktor Aksucziw, Wiktor Alksnis) opuściło blok "Dzierżawa", decydując się na udział w wyborach z listy innych partii.

Ruckiej zapowiedział, że zakazany decyzję Komisji Wyborczej w Sądzie Najwyższym Rosji. Jeśli Sąd Najwyższy pozostawi decyzję CKW bez zmian, będzie to oznaczało diametralną zmianę układu sił podczas wyborów parlamentarnych w Rosji.

"Jabłoko" Grigorija Jawlinskiego

uważano było za jednego z faworytów wyborów do Dumy. Blok Jawlinskiego cieszył się niewiele mniejszym poparciem niż prowadząca w sondażach Komunistyczna Partia Rosji.

Po rozłamie w obozie demokratycznym, niedopuszczeniu do wyborów "Demokratyczna Rosja" i wobec niskiego poparcia dla "Zjednoczonej Demokratów" Jegora Gajdara ugrupowanie Jawlinskiego było faktycznie jedyną partią demokratycznych reformatorów, która miała w wyborach szansę na podjęcie walki z ekstremalnym lewicowo-nacjonalistycznym frontem.

Stan zdrowia Jelcyna — bez zmian

Stan zdrowia prezydenta Rosji pozostaje bez zmian. Borys Jelcin przebywa w szpitalu w związku z niedokrwieniem mięśnia sercowego.

Szef służby prasowej Borysa Jelcyna na powiadził w poniedziałek, że lekarze są nadal przeciwni oświadczeniu chorogo

przez pracowników jego aparatu. Również w poniedziałek przedstawiciel rosyjskiego MSZ poinformował, że Moskwa i Pekin porozumiały się w sprawie przełożenia wizyty Jelcyna w Chinach. Terminu nie ustalono. Władza miała się rozpocząć 9 listopada.

Francja

Trzecia próba nuklearna

Francja przeprowadziła na atolu Mururoa trzecią z zaplanowanej serii 6 prób nuklearnych. Poinformowało o tym francuskie ministerstwo obro-

ny. Ładunek miał sięgnąć 120 kiloton.

Francja wznowiła we wrześniu tego roku próby nuklearne na południowym Pacy-

fiku. Do tej pory przeprowadzono dwa testy: pierwszy 5 września (siła ładunku około 20 kiloton) i drugi 2 października (około 110 kiloton).

SPORT

Graj koszykarzy
W piątek i sobotę odbyły się dwie mecze mistrzostw Ligi Koszykówki Lwów...

Wyniki spotkań znanowata
"Skakala" - "Zalgris" - 95:111, "Lietkabelis" - "Olimpas" - 86:110...

Z hońsk pikarskich
O odbyły się mecz rewanżowy o puchar...

"Ekranas" - "Ara" - 1:3, "Zalgris" - "Ekranas" - 7:2, "Zalgris" - "Masita" - 2:0...

Oczekiwany mecz pomiędzy liderami
polskiej ekstraklasy "Widzewem" i "Lechią"...

W swoim ostatnim występie w turnieju eliminacyjnym do mistrzostw Euro...

Wobec kłopotów rozgrywek o mistrzostwo...

W Węgry odbyły się tradycyjny bieg maratoński...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

miata piągnięciem przeryw z powodu choroby, prowadzą od startu do meczy...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

W niedzielny wieczór w maratonie we Frankfurcie nad Menem zwyciężył...

TELEWIZJA

TWOREK 31 PAŹDZIERNIKA

LTV
7:00 - Dzień dobry, 9:05 - Wiadomości w jęz. niem. 9:35 - Wiadomości w jęz. franc. 10:05 - Dzień dobry...

BALTYCKA TV
7:00 - "Kobieta w szoku" - 7:30 - "Tak świat się kręci"...

LNK TV
7:00 - Poranne kółko 9:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

TV POLONIA

23.10 - Wiadomości 10.10 - Program dnia 10.15 - "Rodzina Leśniewskich"...

LNK TV
9:00 - Poranne kółko 11:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

BALTYCKA TV

7:00 - "Kobieta w szoku" - 7:30 - "Tak świat się kręci"...

LNK TV
9:00 - Poranne kółko 11:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

LNK TV

9:00 - Poranne kółko 11:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

LNK TV

9:00 - Poranne kółko 11:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

LNK TV

9:00 - Poranne kółko 11:05 - "Bez domowego ogniska"...

TELE-3
7:30 - Wiadomości CNN (ang.) 8:00 - Film anim. "Santa Barbara"...

KOŃWIENSKA TV
7:00 - Ekspres poranny 7:30 - Ekspres poranny 2 8:00 - "Kopciuszka"...

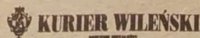
WILEŃSKA TV
7:40 - "Nie z tej nogi" 8:10 - "Kanał muzujski"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

KANAŁ
7:00 - Poranne kółko 8:00 - Dziennik "Kobieta w szoku"...

DRABNE ZA DARMO

Uwaga!

Codziennie

w "Kurierze Wileńskim"

możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon .....

Adres, tel. ....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji:
2056 Wilnius, Laisvės 60,
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

EKRANY

SKALVIJA — 1 sala — "Jasienne legendy" (USA) — o 11.30, 13.30, 16.30, 20.10. "I on powiedział wam do widzenia" (Litwa) — o 18.30. II sala — "Dziwielé miesleje" (Francja) — o 12, 14, 16, 18.10, 20.10.

LIETUVA — "Sliņa broņi" (USA) — o 12, 14, 16, 20. "Farinelli" (Francja) — o 18.

VILNIUS — 31X-1X1 — "Pierwszy ryccarz" (USA) — o 11.45, 14.15, 16.45, 19.15; 2X1 — o 11.45, 14.15, 16.45, 3X1 — "Spasac wśród chmur" (USA) — o 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 4.5X1 — o 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30. Retrospekcja filmów literackich: 3X1 — "Maly kalędz" o 12.30. Mistrzowie filmu światowego: 2X1 — "Pustelnia parmeńska" (Włochy, Francja) — o 19.15.

HELJOS — I sala — "Amerykańska rikaza" (USA, Włochy) — o 11, 12.30, 14, 16, 17, 18.30, 20. II sala — 31X-2X1 — "Wschodzące słońce" (USA) — o 12.30, 12.50, 15.10, 17.30, 19.50, 3.5X1 — "Pierwszy ryccarz" (USA) — o 10.30, 12.50, 15.10, 17.30, 19.50.

VIDEOGALON — "Wodny świat" (USA) — o 12.10. "Cyborg — myśliciel-2" (USA) — o 14.30. "Tańce na kolanach" (USA) — o 10.30. "Aniol, który wspięł się na pagórek, a zszedł z góry" (USA) — o 16.30. "Rob Roy" (USA) o 18.10. "Nieśmiertelni" (USA) — o 20.40.

PERGALĖ — "Pogromca zwięrzaz-2" (USA) o 12, 16. "Sól na naszej skórze" (Niemcy, Francja) — o 14, 18, 20.

AUSRA — 31X — 3X1 — "Amerykańska bimbrownicy" (USA): — o 12.20, 15.30, 18.40; 4.5X1 — o 12.20, 17.50. "Pożądana kobieta" (USA): — o 10.30, 13.40, 16.50, 20; 4.5X1 — o 10.30, 13.40, 19.10, 4.5X1 — "Jeżeli" (Indie, 2X) — o 15.30.

VIDEOBALA "OZAS" — 30X-2X1 — "Amicus" — o 18, 4X1 — "Niewolnica miłości" — o 15.30, 3.5X1 — "Fortepian" — o 19.30, 5X1 — "Muzyczna historia" — o 15.30, 3X1 — "Fanfan Tulipan" — o 17.30, 4X1 — "Prawo jest prawem" — o 17.30, 5X1 — "Uczta drapieżników" — o 17.30.

DRAUGYSTĖ — "Łatwy arobek" (USA) — o 15, 16.45. "Przybysz" (Pakistan) — o 18.30.

BIURO USŁUG

"INTERVEDIAS"

Dokumenty rejestracji zakładów

Vilnius, J. Basanavičiaus, 29a, II piętro, tel. 63-02-43.
(Zam. 1159)

Znad Wiliłi

Radio 73,34/103,8 FM

Lista przebojów

"Zwariowana 19-ka"

- Notowanie 76
- (7) Me & My "Dub-I-Dub"
  - (1) Michael Learns To Rock "Out Of The Blue"
  - (4) Elton John "Blessed"
  - (4) Madonna "Human Nature"
  - (5) Whiffen "Think of you"
  - (6) (13) Bananarama "Every Shade of Blue"
  - (7) (N) Celine Dion "Pour Que Tu M'Ames Encore"
  - (8) (2) Unlimited "Nothing like the rain"
  - (9) (2) Diana King "Shy guy"
  - (10) (6) Pet Shop Boys "Paparino '95"
  - (11) (9) Sacred Spirit "Yeha-Noha"
  - (12) (15) Wet Wet Wet "Somewhere, Somehow"
  - (13) (N) Berri "The Sunshine After The Rain"
  - (14) (12) East 17 "Hold my body tight"
  - (15) (N) Clock "Everybody"
  - (16) (17) Corona "Try me up"
  - (17) (14) TLC "Waterfalls"
  - (18) (10) Technohead "I Wanna Be Your Hippy"
  - (19) (18) Scatman John "Time"
- Nowości:
1. Offspring "Self Esteem"
  2. Mariah Carey & Boyz II Men "One Sweet Day"
  3. Mellowman "La Voie Du Mellow"
- Głosowanie:
sobota 14.00-15.00,
tel. (22) 42 94 60
- listownie:
Radio "Znad Wiliłi"
(Zwariowana 19-ka)
al.Laisvės 60, 2056 Vilnius

ZALATWIAMY dokumenty podróży dla grup oraz indywidualnie do Rosji, na Ukrainę, Białorusi.

OFERUJEMY podróże komercyjne do Moskwy, na Ukrainę, na Węgry. Zatrudnimy agentów w innych miastach (licencja 001067).
Vilnius, tel. 44-15-55.
(Zam. 1308)

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI

Nasz adres:
Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius,
Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

REVIZORIUS
UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

Wasza firma ma problemy z ewidencją księgowości?
Niepokoją was sprawy rozliczeń z budżetem państwowym?

Zwróćcie się do nas, a otrzymacie informację w kwestiach ewidencji księgowości, finansów i opodatkowania

Nasza firma zapozna Was z:

- auditingiem
- prowadzeniem ewidencji księgowości
- konsultatywną obsługą

Zostań naszym klientem, a przekonasz się, że wiedza i doświadczenie

naszych specjalistów zapewnią Ci spokojny sen

Nasz adres: ul. Gerosios Vilnius 1, 2015 Vilnius, tel. 23-14-07

(Zam. 1378)

Firma niedrogo

SPRZEDAJE świeży jakościowy okmiarski cement w workach paup.
Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94.
(Zam. 1286)

SPRZEDAJE części do KamAZ-u: sprzęgła, pa-nawki, pierścienie, chłodnice, zbiorniki wyrównawcze, naczepy nr 9370 i 9385.
Vilnius, tel. 55-02-28.
(Zam. 1402)

Jubilarski sklep "PERLAS" SKUPLIJE I SPRZEDAJE wyroby jubilerskie; aku-puje brylanty, złoto, platynę, pallad, srebro.
Vilnius, ul. Naugarduko 30, tel. 26-15-56.
(Zam. 1328)

WYKONUJE I USTAWIAM pomniki z różnych kamieni, robię ogrodzenia.
Vilnius, tel. 46-20-76.
(Zam. 1423)

FIRMA "UŽUOVĖJA"

(ul. Bernardinų) organizuje intratną podróże komercyjne na Ukrainę. Za przygotowanie klienta przysługuje zniżka.
Vilnius, tel. 61-31-06, 61-31-42.
(Zam. 1371)

Montujemy, naprawiamy i obalugujemy przemyłowe i handlowe **URZĄDZENIA CHŁODNICZE**.
Tel. 61-37-50 (pracy), 64-24-44 (domowy).
(Zam. 1375)

SPRZEDAJE suche podłogowe deski, deski szalunkowe, belki, bale, drzwi filigrowe, okna.
Vilnius, tel.: 45-41-36 (domowy), 76-22-15 (pracy).
(Zam. 1422)

REMONTUJEMY mieszkania, układamy chłodnik.
Tel. 69-60-39.
(Zam. 174-D)

Wileński Centrum Badania Rynku Pracy

"Žirmūnai"

zaprasza do uzyskania następujących zawodów:

- agent handlowy,
  - organizator pracy małych przedsiębiorstw handlowych i przedsiębiorstw żywienia zbiorowego,
  - sprzedawca,
  - sprzedawca - barman,
  - kucharz,
  - cukiernik,
  - kucharz - cukiernik,
  - administrator hotelu,
  - gospodynie i pokojówki hotelowe,
  - przewodnik wycieczek,
  - opiekunka dzieci — gospodyni domowa,
  - organizacja rzemiosł artystycznych,
  - projektant lekkiej odzieży i szwaczka,
  - fryzjer,
  - manicurzystka.
- Nauka trwa od 3 do 11 miesięcy. Po zakończeniu nauki nadaje się kategorię kwalifikacyjną i wydaje respektowane przez państwo świadectwo wykształcenia.
- Informacja: ul. Žirmūnų 143, IV piętro, 2012 Vilnius, tel. : (8-22) 77-67-12, 77-67-07, 76-09-47.
(Zam. 1435)

SPRZEDAJE trzypokojowe mieszkanie na trzecim piętrze przy ul. Kalvitių. Istnieje możliwość sprzytawiania slytka.
Tel.: 61-40-14.
(Zam. 1425)

SPRZEDAM niewykłoczony dom koło Zielonych Jezior lub wymienię na 1-pokojowe mieszkanie.
Tel.: 61-39-59.
(Zam. 1426)

SPRZEDAJE dwulitowego konia.
Tel. 46-12-30
(Zam. 173-1)

WESEłNI MUZYKANCI.
Tel. 77-33-33
(Zam. 173-2)

SKUPUJEMY makulaturę.
(Zam. 173-0)

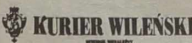
Następný numer "Kuriera Wileńskiego" ukaze się w piątek, 3 listopada

KALENDARIUM

- Wtorek (31 X) jest 304 dniem 1995 r. Do końca roku 61 dni.
- Znak Zodiaku — Skorpion.
- imieniny: Augustyna, Nazyza, Ubana, Wolfgang.
- Wschód Słońca — 7.19, zachód — 16.46. Długość dnia 9 godz. 27 min.
- Środa (1 XI)
- Wszystkich Świętych.
- Wschód Słońca — 7.21, zachód — 16.44. Długość dnia 9 godz. 23 min.
- Czwartek (2 XI)
- Dzień Zaduszny.
- Wschód Słońca — 7.23, zachód — 16.42. Długość dnia 9 godz. 15 min.

Litewska Szkoła Hydro meteorologii czna przewiduje na 31 października znaczne zmniejszenie z przejaśnieniami, białe opady, mgła. Wiatr słaby. Temperatura 8-10 stopni.
W ciągu następných dwóch dni możliwe przelotne opady. Temperatura w nocy około 0 stopni, w dzień 2-2 stopni ciepła.

Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"

Drukuję Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda"

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Jerzy SURWIŁO